

Учітеся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Своего не забывайте

СВОБОДА

„Въ своей
хатѣ
своя правда“

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Число 15.//

ДЖЕРСИ СІТІ. Н. Д. Середа 22-го Мая 1895.

ГОДЪ III.

Правда въ очи коле.

Уже вѣдь довшого часу получае наша Редакція безименный письма, въ которыхъ по глупому высмѣиваеъ нашу мову, нашъ народъ и т.д.

Зѣ тыхъ листѣвъ явствуе що суть писаніи рукою не вченого нашего робѣтника, а диктованіи скрытыми ворогами всего що руске, но котрихъ страха ради не подпишуть своего назвиска въ тихъ препоганыхъ писмахъ.

Писарѣвъ, — скрабачѣвъ мы тутъ не будемо виновати, бо они зѣ незнанія рѣчи дѣлають ся слѣпымъ орудіемъ въ рукахъ нашихъ противниковъ — нашихъ же ворогамъ также не будемо виновати ся бо ПРАВДА ВЪ ОЧИ КОЛЕ. Бувъ одинъ часъ въ бѣдолашномъ житіи Руси-Украины, въ котромъ она наче уже не истовала въ очахъ своихъ катѣвъ и они то протое стали горлати мѣвъ скажений „rima Rusi“ — се дѣялось въ старомъ краю. Наколи маленька громадка Русинѣвъ опинилась въ Америцѣ и хотѣла дати познати ся другимъ що она е — тодѣ и тутъ знайшли ся вороги Русинѣвъ и поднесли своій дикій голосъ rima rusinuv тутъ въ Америцѣ, лишень поляки восточного обряду.

Тыми ворогами були зѣ першу польскіи священники котрихъ не хотѣли щобъ Русинѣвъ тутъ мавъ свою церковь и своего священника, бо они тогдѣ мали зѣ нашихъ людей превеликій хосень. Но помимо сего крику, Русины постарались о свое. Опѣсля новіи вороги, змадяризовавъ рускій священникъ зѣ угорской стороны пришедши въ Америку, почали герлати, що тутъ нема Русинѣвъ, але мадьяры гр. кат. абриду и почали писати по церквахъ hungarian church. То дѣ-то „Свобода“ въ имени правды и исторіи заявила передъ свѣтомъ и людьми що се подѣла ложь. Народъ нашъ отворивъ очи въ своихъ духовныхъ отцахъ знайшовъ своихъ зрадниковъ и днесъ они лишень лисячою дорогою и крадкома ванпачють ся помѣжъ народомъ и тихцемъ роблять

грошенята удаючи на видѣ что они уже нѣбы то Русины. Але за то, що ПРАВДА ВЪ ОЧИ КОЛЕ, гнѣвають ся на „Свободу“ и ей Редактору грозять гарештомъ и смертію. Но страхи на ляхи!.....

Зѣ годомъ перегадомъ появляются третій зѣ ряду завзятыи противники нашего народу тутъ въ Америцѣ и то се тѣи саміи, що звали себе hungarian priest и були загорѣлыми католиками, а опѣсля для марного зиску, приняли собачу службу ширить царославіе, почали горлати до нашихъ людей: „вы хахли, вы калакуты, вы поляки, вы папѣжтаки — знайте что вы въ блудѣ же ваша вѣра есть фальшива, — знайте что мы теперь отвѣраемо вамъ очи и проповѣдуемо правду: что вы властиво не естѣ Русинами, бо Русинѣвъ на свѣтѣ не ма и ваша мова то корчемна мова, але вы належите до одного русского народу и вы а рудий москаль, то одинъ народъ и ваша вѣра мае бути православная царская, бо царъ и Богъ то все равно“.

Нашъ простолудинѣ легко даѣвъ звести ся на се имя „русскій“, незнаючи исторіи. китра вчати: что подѣ имень „русскій“ РОЗУМѢЕТЪ СЯ ЗВА ОСОВНЫЙ НАРОДЫ: РОССІЙСКІЙ АБО МОСКОВСКІЙ И РУСКІЙ УКРАІНСКІЙ, АБО МАЛО-РУССКІЙ НАРОДЪ.

Тѣи два народы не мають ничъ именьного мѣжъ собою, кромѣ азбуки, котру уложили святіи Кириль и Мефодіи. Днесъ 28 миліоновъ Русинѣвъ однимъ голосомъ одозвались до цивилизованой Европы, что они суть ОДНОВЫМЪ НАРОДОМЪ вѣдь поляковъ и москальѣвъ и мають свою СЛАВНУ ИСТОРИЮ, СВОЮ МОВУ, СВОЮ ЛИТЕРАТУРУ и хотѣи днесъ суть въ неволи, ю все таки знаютъ: чия правда, чия кривда и чий мы дѣти!...

О той историчной правдѣ не бувъ свѣдомый нашъ горнякъ, наколи лишавъ свои рѣдніи горы и пускавъ ся въ Америку за кавалкомъ хлѣба. Ему то дѣ и на дум-

цѣ не було якесь тамъ царославіе. Онъ то дѣ знавъ одно: же онъ Русинѣвъ, простый хлопецъ, не просвѣщенный и застрягъ въ жидѣвски довги, зѣ которыхъ толькы одна Америка поможе му выльсти.

Отже не тяжко пришло ворогамъ русского народу въ Америцѣ збаламутити его въ свои злодѣйски сѣти зловити.

Мы на се не могли дивитись спокойно. Мы сей часъ поднесли свой голосъ въ „Свободѣ“ и позначилъ печатію ганьбы, сорому, продавательства витесного на чолѣ тыхъ непрощенныхъ пророкѣвъ, перекончикѣвъ и зрадникѣвъ нашего роду. Мы то дѣ видячи что не жартъ, постановили бороти ся за правду, хоть бы зѣ насъ кровь лялась живдемъ — но своего попустати не дамо перекиничкамъ, гандлярамъ Богомъ и совѣстію!...

„Свобода“ то дѣ выступила отверже и вдемасксвала мадьярскую потвору, перекинувшую ся въ загорѣлого москаля за платній грѣшій зѣ горы вѣдь полиційского Синода.

И мы днесъ смѣло предъ дѣльнымъ свѣтомъ голосимо, что все тѣи вороги ищезнутъ — яко щезаетъ дымъ, а нашимъ Русинѣмъ Галичанѣмъ въ Америцѣ пригадуемъ имъ прежню славу, ихъ славу, котру жадна ложь и пикуляция не затымъ и перестерѣгаемо ихъ, щобъ той славы не дали собѣ вырвати, бо они першіи заложили тутъ въ Америцѣ руску цеаковъ и что першіи галицко-русскій гр. кат. священникъ положивъ голову свою за народъ свой и на пенадорскѣмъ чинтаріи спочивае до днѣи суду божого.

Новопришельцѣ наче безроги топчуть по той святой могилѣ и кажутъ „тутъ мы днесъ панамъ и зѣ тымъ народомъ маемо право робити что загадаемо.“ „Гей кумѣ“ — кличи „Свобода“ злѣзайте зѣ черешнѣ! — правда, щовы якісь далекій кумѣ, але кумѣ, чи не кумѣ — зѣ черешнѣ долу, бо не мы ю сажали, не вы коло ней ходили.

(далее буде

МОИ ПЕРШІИ ВРАЖБЯ НА АМЕРИКАНСКОЙ РУСИ.

Подѣи не давныхъ временъ, тѣи нещасни подѣи що мали мѣсце мѣжъ Русинами тутъ въ Америцѣ и що зѣ упинили працю кола народного добра многихъ щирыхъ Русинѣвъ на яку десятку лѣтъ, тѣи подѣи були прибитою що мало зѣ Галичанъ пускались до Америки а особенно изъ священниковъ.

Однаже годѣ повѣрити бу въ цѣлковиту неудачу нашей справы — а провѣдавшись зѣ часописей про новіи початки організації нашихъ щирыхъ людѣй — рѣшили ся а вичащати тѣи перѣбхатись въ далеку Америку. —

Настану описувати подорожи зѣ Львова до Роттердаму черезъ Вѣдѣнь Франкфуртъ Колонію черезъ безмежній океанъ — про се — зѣ малыми змѣняли описати сотки людей тай и не вгадѣвъ менѣи пригоды о подорожи описувати, зовѣмъ про що инше хтѣвъ бы я вести рѣчь.

Проѣхавши далеки свѣтъ — опинивъ ся я въ гостинномъ домѣ о. Констанкевича въ Шамокинѣ. Немаючи еще готового помешканія въ Mt. Carmel проживавъ я помѣжъ намокінского сердечного руского громадою познакомляючи про справы що мене въ першіи хвили найбільше обходили. А цѣнаве для мене було познакомити ся зѣ нашими рускими справами. На мою велику вѣху знайшовъ я доси, что промовляли до мене переконуючо, то вливали въ мене надѣю на лучшу долю на ту справу въ Америцѣ. Я студіювавъ перше всего суспѣльность нашу и знайшовъ я такую. Першіи чинники, котри стоять на чолѣ нашихъ колоніи, се-бѣ то священники люде похвально щиріи и чемніи, а що дуже головне, свѣдоміи своей ролѣ, свѣдоміи культурныхъ потребъ нашего робучого люду. На жалъ маленьке ихъ число. Нашъ народъ въ Америцѣ, щобъ его бо-

дачъ въ найголовнѣйшихъ чертахъ змалювати треба на мою думку подѣлити на 3 категоріи. Першіи, що становлять силу нашу се суть такъ знаніи „бізнесісти“ — се народъ интеллигентный, проворный, свѣдомый своей мети — въ великой части оборонити де вѣчѣмъ зовѣмъ не уступае американцѣмъ. Се люде желѣзной вытревелости и стальной волѣ, що заробленныи тяжкою працею по уайнахъ грѣшь пускае смѣло але розважно въ гандель. До другой категоріи зачисливъ бы я нашихъ робѣтниковъ, що живутъ по мѣстахъ, а послѣдній тотіи бѣдачиска, що сказавъ бымъ кучують близько своей брѣхи — неваже тѣи коло той коровы, що му молока дае.

Тамтой другій народъ цѣкавий вже тогдѣ и газету американську перечитати, отираючи ся въ мѣстѣ помѣжъ рѣжныхъ людей набирае много волѣ и оглады, учить ся розуму. Третья категорія нашихъ людей се честный нашъ мужик и галицкій — се темный нашъ незрячий братъ, что свѣта божого не видятъ. Колибъ въ мѣсто паньского кова здыгъ свою власну полотнянку и повернувъ до краю нѣхъ и не спѣзнавъ бы его, что бувъ въ Америцѣ. Але про се далобься цѣлѣи великій стати описати. Я лишъ хочу наразѣ кинутти окомъ на нашу суспѣльность и змѣрковати, яка въ нѣй сила а сли е ще яка, до чего способна?

Я згадавъ ще на початку, что у насъ суть основы організації на той русской суспѣльности — я приишовъ до глубокого переконанія, что суспѣльность наша въ Америцѣ суспѣльность выключно робѣтнича, надаеъ тымъ наче до тѣснои організації, бо становить одну класу. Подвалины організації покладаѣ щиріи люде закладаючи товариство „Союзъ“. Найважнѣйша рѣчь, яку культурный народъ муситъ мати усе свою власну часопись. есть у насъ отже усе чинники що творять подвалины суть лишъ працѣ, щирости, зрозумѣнія дороги, куды маемо йти а

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 2.50

Всѣ дописи и гроші про-
сімъ высылати подъ адресу:
To "Svoboda" Printing Office
48 William Str.
Jersey City Hights, N. J.

Наша газета выходитъ по
тыждню въ С е р е д у.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...\$ 10.00
„Six months. „ 6.00

All money or money orders
should be addressed to:
„Svoboda" Printing Office
48 William Str.

Jersey City, Hights N. J.

Entered at the post office at
Jersey City, N. J., as second
class mail matter.

не будемо позными Русина-
ми. — Протой „С о ю зъ“
зъ нагомы загальныхъ збо-
ровъ нашихъ на другій разъ.

о. Песторъ Дмитровъ.

НАУКА.

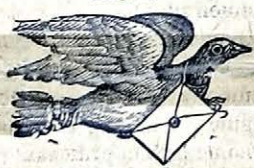
Найвысшій горы на земли
суть: Габризанкаръ 8810.
метрѣвъ и Водвинъ, Австия
8620 метрѣвъ высокій. Най-
больша гора котра выдаєть
зъ себе огонь и зоветъ ся
вульканомъ есть Аконкагу-
ва въ Америцѣ и ей высо-
костъ сягає до 6970 метрѣвъ
Набольша глубина въ атля-
антицкомъ океанѣ сягає до
8340 метрѣвъ, въ тихомъ
океанѣ 6200 метрѣвъ. Най-
большій басинъ до плавания
на свѣтѣ есть: великій о-
кеанъ, котрый займує одну
третю часть цѣлой земской
кулѣ. Найвысшій горы зна-
ходятъ ся въ Азій, а най-
большій рѣки въ Америцѣ.
Рѣка Mississippi 7000 мет-
рѣвъ, Амазона 6500 кильо-
метрѣвъ. Въ Африцѣ рѣка
Ниль має 6000 кильометрѣвъ
въ Азій рѣка Обь, Енисей
и Янд-теекіанъ 5200 кильо-
метрѣвъ. Наибольшій зъ Ев-
ропейскихъ рѣкъ есть Вол-
га 3570 кильометрѣвъ, по-
томъ приходитъ Дунай и
Рень. Наибольшій озера суть
Каспійске 440 тысячъ квад-
рат-метрѣвъ, Victoria Nian-
за 75 тысячъ квадр. кило-
метрѣвъ, Ладога 18 тысячъ
квадр. кильометрѣвъ и Ген-
феръ озеро 576 квадр. кілм.
Що до народѣвъ, котрі за-
селяють Европу, то пѣмѣн-
ша, бо раса есть найчисленнѣ-
ша, бо рахуєсь 113 мильо-

новъ а славянъ есть 106
мильоновъ.

Що до обемости землѣ, то
Росія есть перша, бо посѣ-
дає 5 и одну четвертину миль-
оновъ квадратныхъ кі-
льометрѣвъ. Найбогатша
краина що до вина, есть
Франція, бо продукує 40 миль-
оновъ гектолітрѣвъ вина.
Нѣмечина що до výroбу
пива есть перша и найбіль-
ше пива кансумує.

На цѣломъ свѣтѣ найбіль-
ше постать Русины — бо ли-
шень въ двоухъ випадкахъ
має Русинъ способностъ ѣ-
сти мясо: разъ въ роцѣ на
великдень, а другій разъ
коли умирає, а якъ уже умирає то рѣ-
жуть му курку котрой уже
не має часу ѣсти бо конає.
Що до освѣты то нѣмцѣ сто-
ять на першомъ мѣсці, а
що до безграмотности, то
упершъ йде царство хинь-
ске а потомъ російске.

Що до довгого вѣку житя
то меншанцѣ зимнѣйшихъ
сторонъ живутъ найдовши
а въ горячихъ сторонахъ
скоро старѣють ся и корот-
ко живутъ.

ВѢСТИ ЗЪ НАШОЙ ОТЧИНЫ.

Усе нещастє.

Якъ трудно приходитъ слѣ-
пой курцѣ найти де-яке зе-
рно, — такъ и менѣ допи-
сователю дуже тяжко и рѣ-
дко приходитъ подѣлити ся
зъ читачами „Свободы“ я-
кою веселою звѣсткою зъ
далекой нашої отчины.

Що-йно люде прийшли тро-
ха до себе по першимъ не-
щастю, якого вода наро-
била — бо всюда повмил-
вала — а ту уже друге не-
щастє та нова бѣда черезъ
огонь. Нема села въ котромъ
бы не згорѣло и по двацять
и трийцять хатъ и де бѣ-
тін бѣднй господаръ не
ставались вѣдъ разу жебра-
ками, сли не були асекуро-
вані. Але ще горшій заво-
ротъ бере ся головы нашихъ
хлѣборобѣвъ, наколи поду-
мають: що то буде на буду-
ще и який то рокъ буде —
бо по цѣлой Австрій завѣ-
ла теперь снѣгомъ наче се-
редъ зими и се не дуже ве-
селе ворожине на будущее.

ВИБОРЫ.

Щобъ наша народна рус-
ка справа не пропала при
надходящихъ выборахъ, за-
вязано въ той цѣли РУС-
КІЙ НЕЗАВИСИМЫЙ КО-
МИТЕТЪ, зъ самыхъ наци-
рѣшихъ Русинѣвъ, патріо-
тѣвъ, котрі щиро и зъ по-
священемъ працюють и під-
готовляють справу надхо-
дящихъ выборовъ. — Щастъ
Боже!

Въ Львовѣ арештовала та-

мошня поліція шайку жи-
довъ, котрі вывозили на-
шихъ дѣвчатъ до цариграду
и тамъ ихъ продавали за ве-
лики гроши до дому роз-
пусты.

* * *

Решѣвъ. Въ одной ко-
рчмѣ за мѣстомъ посварили
ся воики о одну дѣвчину и
зъ того прийшло до керна-
вой битки, въ котрой троухъ
трупомъ впало а решта по-
калѣчени смертельно.

ДО БРАЗИЛІИ.

Майже по пять сотъ осѣбъ
що мѣсяця йде зъ Галичи-
ны до Бразиліи. Бѣда жене
ихъ въ свѣтъ за очи!....

Огнѣ.

Въ селѣ Байковцяхъ коло
Тернополя, де недавно бу-
ло згорѣло 40 хатъ, теперь
знову знищивъ 120 будын-
ковъ и бѣднй люде подѣ го-
лымъ небомъ ночуютъ. Що
вода не могла забрати, то
огонь понѣсь зъ дымомъ.

* * * * *

Въ селѣ Причиновѣ неда-
леко Глинянъ въ одной повѣ
години згорѣло 58 господар-
скихъ забудованъ.

* * * * *

Въ мѣстечку Войничъ зго-
рѣло 100 домѣвъ, лишень
остався костель и двѣрь.

Въ Черновцяхъ померъ
православный митрополитъ
буковинскій Мораръ
Апостолъ. Покій-
ный хочъ зъ роду Русинъ,
бувъ великимъ ворогомъ
Руси и тримавъ усе за ро-
мунами.

о. Василий Ильницкій,
выслуженный директоръ рус-
кой гимназій въ Львовѣ, по-
меръ въ 72-гомъ роцѣ житя
Вѣчная память.

Важне для селянъ!

Въ околици Перемышля и
Краковця є значній компле-
ксы добрыхъ грунтоў до
розпарцелованя помѣжъ се-
лянъ. Добре бы було, щобъ
нашъ селяне зкористали зъ
сей доброй а рѣдкой наго-
ды и взялись до набуваня
тыхъ грунтоў. Блисихъ
информаций въ томъ дѣлѣ у-
дѣлитъ для охочихъ адво-
катъ д-ръ Теофілъ Кормошъ
въ Перемышлѣ.

* * *

Въ Тернополи увя-
знено сими днями кількохъ
екзекуторѣвъ податковыхъ
за спроневѣрюване грошей
уже черезъ довгий часъ. Пан-
кове ексекюторы зъ грошей
податковыхъ все лишили де
що собѣ „за фатигу“...

Драка за межу при-
чиною мести.

Иванъ Боянъ, зъ Лопянки
коло Долины, вже зъ давна
сваривъ ся за межу зъ сво-
имъ сусѣдомъ Жешкомъ та
погрожувавъ, що его застѣ-
рѣлитъ. До новой сварки
прийшло 17 н. сг. цвѣтня а
Боянъ побѣгъ у свою хату,
вхопивъ рушницю и вци-

лѣвъ въ жѣнку сусѣда Жеш-
ки такъ нещастливо, що она
ранена вѣсьмома протами,
на другій день померла.
Боянъ, знаный на все село
отчайдухъ, ходивъ ще три
днѣ зъ набитою рушницею
и погрожувавъ газдамъ.

Въ коньци явили ся въ се-
лѣ три жандармы, але Боянъ
уже пропавъ, мабуть схо-
ронивъ ся въ сусѣднихъ
лѣсахъ.

Про станъ застѣвовъ въ Ав- стрій зъ половины цвѣтня.

Подає справозданє міністер-
ства рѣльництва, що озими-
на не зле выйшла на весну.
Але вѣдъ морозу такожъ бо-
гато збожа выгибло, по-най-
больше въ Чехи и въ Гали-
чинѣ, особливо жито, мень-
ше конюшина и рѣпакъ.
Ране и вже осеню выбуя-
ле збоже дуже повыпрѣва-
ло подѣ снѣгомъ, за те крас-
ше збоже позне. Але и ми-
ши наробили декуда шкody
маючи захистъ подѣ снѣгомъ.

* * *

Якъ пишутъ старокрай-
ски газеты нашъ рускій гр.
митрополитъ Силвестеръ
Сембратовичъ має не одо-
ва зѣстати кардиналомъ.

ЧИТАЙТЕ!

Гр. кат. руски священни-
ки въ старѣмъ краю не бу-
дутъ принимати до святой
сповѣди тыхъ русинѣвъ, ко-
трѣ зъ Америки до старого
краю повернуть а въ Аме-
рицѣ приняли царославіє.

ПОЛІТИКА.

ХИНЫ И ЯПОНИЯ.

Якъ звѣстно нашимъ чи-
тателямъ що война на да-
лекомъ Востоцѣ уже законъ-
чилась зъ побѣдою для Япо-
ніи а зъ великою утратою
людей и майна для Хинъ.
Для скорого заключеня ми-
ра. Хины були згодились на
всѣ предложеня зъ стороны
побѣдоносной Японіи — на-
вѣтъ на вѣдступленє юлов-
ной части краины. Але Росія
призвавши Францію, Нѣм-
чину и хоромъ закричала:
„не лязъ“ и Японія взяла
только такой кусокъ, за ко-
трый вказали западнѣ де-
ржавы що може вяти.

Зъ початку всѣ говорили
що Японія поддурмана че-
резъ Англію, де такъ ско-
ро и квапно послушає голосу
протестующихъ западныхъ
державъ, але якось усмири-
лась и послушала.

АВСТРІЯ

Графъ Кальноки мінітеръ
заграничныхъ дѣлъ и прези-
дентъ австрійского міне-
стеріумъ, подыкувавъ цѣсарю
за свой чинъ а на его цѣще
зѣставъ пок-лканый графъ
Голуховскій.

Послѣдній вѣсти доносятъ
що теперь самъ цѣсаръ жа-
лує же на таке важне ста-
новище покликавъ графа Го-
луховского, котрый ма бы-
ти въ очахъ цѣсарского дво-
ру persona ingrata.

Угорскій соймъ ухваливъ
на дняхъ законъ, пѣселя ко-
трого христіанска и жидѣв-
ска релігія суть передъ пра-
вомъ равній и однаково у-
важають ся.

ФРАНЦІЯ.

Теперь вся краѣна занята
войною на островѣ Мадагас-
каръ и що дня доходятъ
вѣсти, що французска армія
добиває тамошне войско ма-
дагарского короля, котре
лишень зъ патыками въ ру-
кахъ воює проти добре у-
броенныхъ французѣвъ.

ОСТРОВЪ КУБА.

Пѣселя остатихъ вѣдомо-
стей зъ вѣдъ тамъ, повстан-
цѣ до теперь горою и Ис-
пания приневолена що разъ
то большу силу своего вой-
ска снити на сей островъ,
котрый такъ близько сердца
Испани и онабъ не хотѣла
го пустити зъ своихъ своихъ
рукъ.

ИТАЛІЯ.

Римъ. Зъ вѣдтамъ до-
носятъ що италіянске вой-
ско побѣдило надъ повста-
нцями въ Африцѣ, котрі
черезъ довгий часъ нападали
на италіянски посѣлости
въ Африцѣ.

Его святѣсть папа Левъ
ХІІІ. чуючи ся близко смер-
ти, розѣславъ до всѣхъ кар-
диналовъ письма, въ ко-
трѣмъ вказує якъ має ся
провадити на будущее полі-
тика зъ стороны св. церкви,
щобъ ей права не пропали
и щобъ она була вѣрна въ
выконаню своей місії на
земли.

Росія.

На хиньскихъ водахъ зна-
ходитъ ся 12 военныхъ ро-
сійскихъ кораблѣвъ и 40 ты-
сячъ войска. Се якось и са-
мой приятелѣ Росіи Фран-
ції не подобає ся, бо она
позналась, що Росія хоче
конечно щось для себе скуб-
нути.

Въ державной Росіи роб-
лять ся приготовленя до тор-
жественной коронаціи цара,
котра наступитъ на другій
мѣсяць.

АМЕРИКАНСКІИ НОВОСТИ.

Coney Island спопелѣвъ.
Большє якъ 50 готелѣвъ зго-
рѣло и шкody обраховано
на 500 тысячъ долларѣвъ.

Въ недѣлю 19 сего мѣ-
сяцямала мѣсцє въ Броклинѣ
страшна колізія двоухъ
тренѣвъ на выжной желѣз-
ной дорогѣ. Семеро осѣбъ
зѣстало смертельно покалѣ-
ченыхъ а решта много легко
раненыхъ. Тая катастрофа
приписуєсь недбалости ко-
лієвой службы.

Нема пива въ недѣлю.

Весь New-York носивъ ся
веселою гадкою, що право
продаваня пива въ недѣлю
зѣстане потверждено. Але
штатска легилятура въ Ал-
бани була противной дум-
ки и осилась при давному.

Зъ броклінского мосту.

Одинъ хлопецъ зъ Буффало, що продававъ газеты по улицяхъ, приѣхавъ колька днівъ тому до New-Yorku щобъ показати свою штуку якъ можна скочити зъ Броклінского мосту и доказавъ. Оперезавши ся короткимъ поясомъ, надѣвши на ноги по кавалку желѣза и спустивъ ся зъ мосту такъ щесливо що всѣ чудовалися.

ANSONIA CONN.

Въ томъ мѣстѣ знаходить ся спора громада нашихъ крайновъ а наибольше ихъ ту есть зъ села Бортне. Наколи въ Jersey City постегали ся о своего сталого руского священника, тодѣ наши брати зъ Ансонии усе підѣзджали во своихъ духовныхъ потребахъ до Jersey City. Але познѣйше коли разомъ зъ педлярами зачали появляти ся и угорскі священники одинъ за другимъ, тодѣ наши крайне за проведомъ одного, который тримавъ себе за наймудрѣйшого, пеестали приѣзджати до Jersey City а кликали собѣ того, або другого священника зъ угорской стороны, который послуживъ имъ за менший гроши а давъ добре лапове ихъ проводникови и сей нѣбы то ученый допровадивъ нашихъ людей зъ Ансонии до того, що збаламутивъ уже колькохъ до принятия царославия и люде роздѣлились на двѣ партіи т. е. греко-катол. и царославный або поклонники преобѣщанной копійки. Такъ званый царославный наняли собѣ одну корчму и забивши колькома дошками шинквасъ, перемѣнили на церковь, зъ котрой сподѣють ся зобрати оффры 100 дол. що недѣлѣ и тымъ маствомъ мае ради ти той, который зна користати зъ православия и есть такъ высоко и такъ глубоко ученый, же самъ не знае що знае.

Сей нещасный и водѣ рожества слѣпый душевно и юродивый чоловѣка, терпѣть на психологичну хоробу, котра звѣтъ ся по гречески „меломанія“. Ему влѣзло въ голову же онъ трохи менший одъ президента Соединенныхъ Штатовъ, а же трохи большимъ водѣ Саломона хотя и не вартъ взяти за хвѣсть ослицу Балаама пророка, котра въ старомъ завѣтѣ проговорила тѣ слова „за що мя бешъ“?

Але больша часть тамошнихъ Русинѣвъ смѣють ся зъ царославия и его проповѣдника и на доказъ того сировали собѣ о. Грушку, который дня 20 мая водправивъ въ латинскомъ костелѣ вечерню и сновѣдавъ, а дня 25-го одправивъ спѣвану службу Богу, при котрой 100 вѣрныхъ пристуило до святого причастія. И надѣюсь що се число газеты „Свободы“ пойде и въ

нашъ старый край, протое прошу Всѣ. Отца духовного зъ нашего села Бортне, перечитати людямъ въ церквѣ отсю дописъ, щобъ знали який то люде мѣжъ чами баламуту роблятъ.

Одень за всѣхъ.

ВЪЩО ВѢРИТИ, а чого водрѣкаться мають нашъ Русины переходячи на царославіе въ Америцѣ.

1. Вѣруеш ли и исповѣдуеш ли що каждый російскій православный не мае своей воли, але есть скотина, котра муситъ повиноватися царскому кнуту?

— Вѣрую и исповѣдую.

2. Вѣруеш ли и исповѣдуеш ли ще видимою головою православной російской церкви есть го-подинъ Побѣдоносцевъ и оберъ-прокуроръ генераль полиціи, а невидимою головою самъ царь?

— Вѣрую и исповѣдую.

3. Вѣруеш ли и исповѣдуеш ли що царека воля есть Божья воля и що въ Росіи „семе не кради“ не обовязуетъ никого?

— Вѣрую и исповѣдую.

4. Вѣруеш ли и исповѣдуеш ли що тольки въ царской православной церквѣ достати ся може чоловѣкъ по указу до неба черезъ холодный Сибирь?

— Вѣрую и исповѣдую.

Отрицаеш ли ся папскихъ заблужденій: що духъ святой походить одъ Отца и Сына?

— Орицаю ся.

А вѣриши ли що духъ св. провсходитъ черезъ московску цензуру?

— Вѣрую и исповѣдую.

5. Чи вѣруеш ли все тое чого я самъ твой платный Татюшка не вѣрую?

— Вѣрую все вѣримое и не вѣримое

6. Чи вѣруеш ли все тое на щось присягавъ и чого одрѣкавъ ся и чи готовъ еси смерть посстрадати?

— Ну се спрева крови и моя жѣнка порадиť ся своего бучера котрій бувъ перше адвокатомъ. (дальше буде)

ПАЛАМАРЬ.

I.

Нынѣ мають „новый егомось“ приѣхати!“ — переходило зъ усть до усть въ одномъ провинціальныхъ мѣстечку.

Побѣздъ прихидивъ повѣ до дванадцатой — а вже зъ рана було видно большій рухъ якъ звычайно на улиці, при котрой стояло стареньке, порожне на теперь сотрудничке помешкане. По болатиастой улицѣ чалапалы величезными чоботми не то мужики не то мѣщане, якое посередна порода, вѣтворена штучно слученемъ публичныхъ присѣлокъ зъ мѣстомкомъ у оденъ организмъ. При воротахъ сосѣднихъ хатъ стоятъ лю-

ди: одинъ въ кожусѣ догполѣмъ, кучма висока на бакирь; казавъ бысь мужикъ коренный — такъ нѣ. Глянешъ низше — а у него штаны бархановы, якіеся невыразной барвы, пущені по холявахъ, воддулили ся трохи зъ паньска. Другій — у полатаномъ короткомъ лпендерѣ, шапка зъ дашкомъ мѣщаньска, та ба: штаны у него зъ грубого зрибного полотна запущені у широчезній холявы. Суть признаки и нѣмецкого вилыву: колькохъ мужикѣвъ зъ бокобородами и стрижеными вусами выказуютъ ясно что присѣлокъ швабскихъ населенцѣвъ зъ тами-жъ бокобородами и вусами не мало причинивъ ся до отворенія той новой породы. Тожъ саме и на жѣнкахъ, що стояли малыми громадками на улиці, мѣжъ уважный слѣдатель легко розпознати помѣшане строѣвъ мужицкихъ мѣщаньскихъ, нѣмецкихъ и польскихъ.

Передъ самою оспротѣлою сотрудничкою хатою стоялъ ей теперѣшний опѣкунъ — старый, высокій, трохи пригорбленный паламарь зъ винникомъ въ рукахъ, и ще колькохъ чоловѣкъ, церковныхъ братѣвъ въ подмѣйе-кимъ присѣлку.

Змѣна якого нибудь и де не будь правлѣня наводитъ новы подѣи, новы сумнивы, острахъ передъ невѣдомымъ будущимъ — наибольше-жъ охоту и змагане до набутія користныхъ правъ а скинення тягарѣвъ. Змѣна егомосця наводила такожь рѣжний думки у людей стоячихъ близько престола.

— Вы, Юзю теперѣчка добре пошпете ся при новомъ егомосці. — сказавъ до паламара пристаркуватій чоловѣчокъ, въ шапцѣ строжи финансовой, въ діракомъ войсковомъ плащу и полотняныхъ штанахъ.

— Вы знате лишь паламара, Федю; заразъ: „пошпете ся, пошпете ся!“ Вже-мъ ся такъ пошивъ, що отъ дѣравый хожу — въ святомъ мѣсци служити встыдно, — водказувати паламарю.

— Пошпие ся нема що и сказати, — оббзавъ ся выеокій коренастый мужикъ — кажутъ, що новый егомось першій рѣкъ бацусъ, на священника стали; або звѣдки она тамъ знати будуть, що, и колько за що правити?

— Не одинъ крайцаръ до паламара прилине, — докончивъ третій братъ церковный. — Не журѣтъ ся мною: дивѣтъ, абы „новый егомось“ въ вашихъ рахункахъ порядокъ знайшли, бо може бути зле... — водрѣкъ паламарь и взявъ ся замѣтати сѣни. Видно, що паламарь порушивъ неприѣмну для братѣвъ церковныхъ справу церковныхъ скарбѣвъ, бо вони заразъ же войшли на улицу и ту пошла бесѣда, зъ котрой лишь до-

бре познакомленный зъ требами церковными мѣжъ бути розумный.

— Акафистъ пойде на двѣ „шустки.“

— Пойде? кажесь, а вони „тамтого“ не звѣдають ся?

— Спробувати можна.

— Якъ не схочутъ за двѣ правити, най не правлять, — чути було оппозиційный голосъ.

— Сорокоусти — за самъ хлѣбъ...

— По двѣ „шустки“, нѣ?

— Боже борони! Досить!

— Самъ хлѣбъ вартъ повѣриньского.

— А булки де?

— А цукоръ де?

— Ба, але чи схочутъ?

— Ну мы не водповѣдаемо: громада хоче.

— Скарбою самъ поорудуемо.

— За свячине поля не дамо

— Инакше нѣ. Кто бы давалъ?

— Иъ мѣстѣ нѣчо не дають — и т. д. Ся урывана бесѣда власно вказовала на змагане обкрити цивильну листу нового егомосця.

II.

Паламарь замѣтаетъ сѣни повѣльно, уважно водячи винникомъ, немовъ сплсுவавъ яке важне письмо: у него не одно ходило по головѣ.

„Чи дадутъ зъ престола? Колько дадутъ зъ мурованія? Кто буде нести гроши зъ престола до захристін? Кто буде водбераси гроши за акафисты? Чи буде шѣтка за „пенцію“? Чи обстанутъ за нимъ, коли християны не скотятъ ему платити?“ и безличъ подобныхъ пытанъ снувало ся по его старой головѣ. И не дивниці: се були основны доходы зъ паламарства.

„Якое то буде! давалъ та мтой“ — дасть и сей“, — пободровывавъ себе паламарь. То прыходить ему на гадку цятать зъ св. письма — одинѣскій, який бувъ въ его записѣ: Кто коло престола служить зъ престола мае ѣсти.“ Вѣнь уживавъ его дуже часто, коли люде водказовали ся платити, або просили почекати до „завтра.“ Хотя правда на се успѣшно, але вѣнь зъ приємностію цитувавъ той высказъ св. апост. Павла, бо все-жъ чувъ ся высшимъ водѣ мійского паламара, котрый конечность туземной заплаты доказувавъ свѣцкими неразъ завядто свѣцкими, цитатами, додаючи неразъ argumenta ad hominem въ формѣ кулака. за що добувъ собѣ призвище: „деруна“, „злѣдѣя“, „збуя“ и т. д. и втративъ зовѣмъ симпатію и майже нѣгда не бувъ прошеный на „трахтементъ“.

Що йно успокоѣвъ ся паламарь зно до доходѣвъ. ту якъ знову инші думки налѣтали и мовъ оснъ гѣ дуплѣ, брѣнѣли въ его старой головѣ:

„Дрова рубати, сѣно въ городѣ и на сѣножати робити, дрова привести, сѣно привести, чоботы чистити, коровѣ травы укосити, якъ лѣтомъ — повести а въ зимѣ снѣжъ передъ хатою розѣтати за сбудками въ мѣсто побѣгчи.“ — и ктажъ годенъ вычислити всѣ можливый паламарски обовязки? А що найгѣрше — була мѣжъ тими обовязками а церковными доходами перозрывна звязъ причинъ и наслѣдковъ.

„Привести дрова, зробишь сѣно и т. д. — достанешъ зъ престола, пойдешь по „пенцію“, и т. д. Ходило тутъ о те, щобъ ты звязъ якимъ небудь способомъ звольнити — и, розумѣе ся, зѣстатися при паламарствѣ.“

III.

Надѣ тымъ, якъ каждый признасть, труднымъ завданемъ лѣмивъ собѣ паламарь голову, — коли роздавъ ся преразливый свѣтъ стаючого на стациі поѣзду, а за колька хвиль летѣть уже задыханный чоловѣкъ улицю. зъ далека кричучи:

— Егомось! егомось!“

Нѣмъ ще могли всѣ дождаючи жѣнки та чоловѣки повторити тѣи два слова заторкотѣвъ возокъ и старый жидъ завѣвъ нового егомосця передъ хату.

Невеличкій художавый „егомось“ розплативъ ся зъ жидомъ, и йшовъ до хаты, водповѣдаючи що хвля: „Слава на вѣки.“ Людецѣловали его въ руки, а вѣнь тримавъ руки по бокахъ поднесеній якъ птахъ, що збѣрае ся летѣти.

Въ хатѣ наступило представлене.

— То егомось до насъ на мѣсце тамтого егомосця?

— Такъ; я на мѣсце тамтого егомосця.

— Мы старшій брати.

— Якъ зовете ся?

— Я — Михайло Грицакъ

— Я Федѣ Розмерзовскій

— А я Никола Ильковъ.

— Дай боже егомосцюви всего доброго на новомъ мѣсці! — „вѣнчувавъ“ першій. — Унасъ егомосцюви добре буде; тамтѣ егомось були у насъ больше якъ пятнайцѣтъ лѣтъ, водѣ насъ хвала Богу на парافیю поѣшли.

Дякувати вамъ за красное слово! — водповѣвъ егомось — Якъ вы будето добри. я буду ще лѣпшій.

А я паламарь; при церкви служу.

— Якъ зовете ся?

Я — Юзѣ Данѣвъ. Може егомось мають рѣчи на желѣзницѣ, я бы скликавъ людей — привеземо.

Та маю рѣчи; буду васъ просити, люде добри, абы-те вислали колька фѣръ; я вамъ за дурно не схочу.

Боже борони, мы бы въ егомосця гроши брали? хто таке зъ насъ видѣвъ? Привеземо, кобы лишь Богонько

любыйдавъ, абы було що возити.

Слушайте паламару, будете такі добрі, знайдѣть яку бабу, абы хату побѣлила помість вымыла.

— Я, каже паламарь — хіба бы такі свою бабу — красно бѣлѣть вона, можуть ся егомосьць одъ людей спытати. Ще и лѣпше: А теперъ я йду до отця пароха а завтра приду подивитись на порядокъ, сказавъ егомосьць.

Ту зновъ наступило многогорове „Слава на вѣки“, цѣловане рукъ, и новий егомосьць почалавѣть улицею до отця пароха.

А що якій? Нѣчого собѣ....

Худенкій, малі.... Тамтѣ до насъ прійшли

также худі, а водъ насъ якій поїшли?

Незнавъ якій голосъ?

Будеш позавтра чути.

Хто знае; певно що не мѣцный, нѣ зъ чого голосу добувати.

А „казане“?

Тамтѣ, дай имъ, Боже, здорове гей, той каже, слабый малій концентъ....

Все бувало: „Отзе та отзе... отзе та отзе...“

А ты бы лѣпше казавъ? — Я не поїмъ.

Деликатный такі: все будте добрі.

— Чекай ще, говъ, пожди! Часомъ деликатный гѣршій якъ той, що кричить: покричить таі зновъ добрі, а въ деликатномъ кто знае, що сидить, — видяювачъ якійсь знавецъ людей.

А не знавъ, чи е „имосьць“? А якъ же? Безъ „имосьць“?

Ты видѣвъ кебодза белъ „имосьць“? де? Нема що и казати! „имосьць“ прійдуть на готове, на порядки.

Дѣтей вѣдавъ ще не ма?

Та чулисье „вѣдавъ“! Якій дурный нарѣдъ! Господи! — У насъ на перше мѣсце стали — водки бы вже дѣтв?!.

Пѣкавѣсть людей насувала имъ що разъ болѣше пытанъ, на котрі найближша будучиность мала дати воднонѣдъ. Сухій егомосьць якъ киненый въ тиху воду камѣнь, розбурхавъ спокѣйну еуспѣлность прасѣлочну и лишивъ по собѣ чимало мпированъ, допытѣвъ, поглядѣвъ та здогадѣвъ.

IV

Прійшла недѣля. Все, що жило въ прасѣлку, йшло бѣцѣмъ до церкви, подивити ся на нового „гомосьця“.

Въ закритіи убравъ паламарь егомосьця на Службу. Руки му трясли ся, тѣ

разы опустивъ поясъ, подаючи его, егомосьць нѣчого. Въ сосудецъ водъ оливы подавъ воды, вѣнъ нѣчого, закладаючи фелонъ черезъ голову обдрапавъ носъ егомосьцови — вѣнъ нѣчого.

— Уважайте, паламару, сказавъ, лишь носа менезобавите.

Въ поспѣху зымѣшавъ кушникъ лою до ладану; зъ кадилницѣ ударивъ смродѣ.

— Що то? — каже новий егомосьць, у васъ лосемъ кадятъ?

Болѣше анѣ слова.

Прійшли старіи браты, поцѣловали руку.

А що тамъ доброго скажете? Мы-бъ просили акафистъ до Ісуса. Добре.

А що буде належати ся? Три шѣтки.

Старіи браты замѣшали ся: Мы бы просили за двѣ, несмѣло сказати одинъ зъ нихъ. Якъ то? Тамтому егомосьцови давалисте по три, а менѣ двѣ? Нѣ, сего не буде.

— Егомосьць! громада установила.

Най вамъ громада править; ту не торгъ а Боже мѣсце...

(дальше буде)

УВАГА.

Хотѣй приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

John Glowa

Excelsior Pa.

И увѣдомити секретаря подѣ адресою.

Rev. J. Konstankiewicz

144 South Franklin Str.

Shamokin Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ

ШТОРЪ

въ

ОЛИФАНТЪ ПА.

Пѣдъ зарядомъ

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патриоты.

Есть се наилучше заосмотренный зѣ вѣхъ шторѣвъ

во вѣхъ потребный товары и всякого рода по якъ найтанышой цѣнѣ.

Каждый тамошний Русинъ, уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патриотомъ, най спѣшитъ до своего руского штору. Особенно нашъ гадзынѣ най йдутъ громадно!

Нащо Юськовъ, Шмультъ спомогати? Идѣть до своего.

ИВАНЪ ТАЛПАШЪ

Недалеко лигайского дѣла въ

Mt. Carmel, Pa.

Поручае любымъ, крайнамъ свой добре заосмотренный

ГОТЕЛЬ.

Пиво, горѣлка, ликеры и цигары наилучшего сорта.

Таный и выгодный ночлегъ. Снѣдане, обѣдъ и вечера все свѣже, смачне и дешево.

Попробуйте

РУСКА ТОРГОВЛЯ

(Creek Store Company)

415 Shamokin Str.

въ ШАМОКИНЪ ПА.

Поручае мѣсяцевымъ Русинамъ и на околицю свой богатый складъ всякого рода вѣктуалѣвъ и майнерскихъ знарядѣвъ.

Е тутъ мясо

И лопата,

Суть и скирнѣ

И гербата,

Перець, гвозды и кобасы,

Мука, крохмалъ, солонина

Мыски, горшки вѣхъ овочи

Зеленина и сушеніна.

Е чернушка,

Е петрушка.

РОДИМЦЪ!

Маю честь увѣдомляю моихъ крайновъ що я отворивъ

РУСКУ ГРОСЕРНІЮ И БУЧЕРНІЮ

108 Morris Street въ

JERSEY CITY N. J.

Поручаю ся ласкавой памяти вѣхъ земляковъ

ЮСТІАНЪ КРИНИЦКІЙ.

D OLDENBURG

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.

77-87 Morris Str.

Jersey City N. J.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

Вѣхъ брата, и знамъ въ Юнкерсъ радимо въ разъ слабости удаваться до него.

ДОКТОРЪ

H. BEATTIE BROWN, M. D.,

129 Warburton Ave.,

YONKERS N. Y.

Вѣхъ брата, и знамъ въ Юнкерсъ радимо въ разъ слабости удаваться до него.

ДОКТОРЪ

H. BEATTIE BROWN, M. D.,

129 Warburton Ave.,

YONKERS N. Y.

Вѣхъ брата, и знамъ въ Юнкерсъ радимо въ разъ слабости удаваться до него.

ДОКТОРЪ

H. BEATTIE BROWN, M. D.,

129 Warburton Ave.,

YONKERS N. Y.

Вѣхъ брата, и знамъ въ Юнкерсъ радимо въ разъ слабости удаваться до него.

R. H. MORGAN
9 W. CENTER ST.
SHENANDOAH PA
 ФАБРИКАНТЪ
 Прапорѣвъ (фанѣ)
 Хоругѣвъ, Одзнакъ,
 Пасѣвъ, Шапокъ для Братствъ.
 Фана для парады зъ наилучшого ѣдвабу; чотыри и повъ черезъ шесть и повъ стѣпъ со вѣхъ приборами \$25, и 26.75
 Прапоры большіи зъ наилучшой матеріи по \$32.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00
 Пишѣть по цѣнники и по пробу до:
R. H. MORGAN
 9 W. Centre Str.
 SHENANDOAH, Pa.

T. TALPASZ,
 ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
 РУСКІЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛИНЧІЙ.
 246
PEARL ST
SHAMOKIN, PA.
 Недалеко руской плебаніи.
 Добрый вечеръ, друже мой!
 — Добрый вечеръ, свате!
 А куда такъ спѣшитъ?
 — До Талпаша, брате!
 ..
 Шо за Талпашъ? Звѣдки оутъ?
 — Та-жъ крайнѣ нашъ милый
 — У него вѣхъ русины
 — Подкрѣпляютъ силы!..
 ..
 — Шо за брандза я пиво тямъ!
 — Обходить ся файно!
 — Обслужувъ якъ братамъ!
 — Танько надзвычайно!

BOLESŁAW SEEGER
 Поручае ся ласкавой памяти крайновъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво к рѣжнорѣднн напой.
 Хороша саля для забавъ и братскихъ засѣданъ.
 168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

РОДИМЦЪ!
 Въ JERSEY CITY, на Morris street, недалеко руского салону есть до ВЫНАЙМУ, ХОРОША ГРОСЕРНЯ И БУЧЕРНЯ одъ первого Юнія с. р. рентъ 25 дол. мѣсячно.
 Кто хоче користати зъ нагоды най зголошувъ до насъ.

ДОКТОРЪ
H. BEATTIE BROWN, M. D.,
 129 Warburton Ave.,
YONKERS N. Y.
 Вѣхъ брата, и знамъ въ Юнкерсъ радимо въ разъ слабости удаваться до него.

ДОКТОРЪ
H. BEATTIE BROWN, M. D.,
 129 Warburton Ave.,
YONKERS N. Y.
 Вѣхъ брата, и знамъ въ Юнкерсъ радимо въ разъ слабости удаваться до него.

До русскихъ
промысловцевъ и купцовъ.
 Кто хоче на бизнессъ Заробляти Мусить въ „Свободѣ“ Свой анонсъ дати. Чи ты швецъ Чи кравецъ, Чи крамаръ Чи шинкаръ, Чи погребальникъ Чи ликаръ Чи трумняръ Чи аптекаръ — Дай ся оголосити, Въ „Свободѣ“ возвеличити, Щобъ ты люде знали До тебе заходили Твой товаръ куповали И бизнессъ твой поправляли. Тодѣ будешъ мати гроши: Будешъ патриѣтъ хороший. Будешъ „Свободу“ спомогати Руску справу подперати А ну Кирило А ну Стефана, А ну Данило А ну Иване: Вѣхъ ся оголосить Най зна о васъ свѣтъ!..

МИХАИЛЬ ЕВЧАКЪ
 Рускій
 — ЕДИННЫЙ —
 КОНТРАКТОРЪ
 и
 БУДОВНИЧІЙ
 — въ —
 Вилкебаръ и околицѣ, Его камѣнне подѣ будову есть наилучше, а работа найтривальша. Буде мосты и дома, мае власнй конѣ до звозу матеріалу. Дае кериджъ на похоронъ на весѣля, хрестины и т. і.
 Мешкае на River Side, Недалеко Руской Церкви.

Молись, трудись, гверезись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, бажанного люби, церковь посѣщай, „Свободу“ читай! Русъ святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ лѣтерію не грайте, только грѣшъ щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скиньтесь по центови! Се не забывайте!... Буде зъ васъ.